

Szerkesztőség
Arad, Acsev-palota
Kiadóhivatal
Bulv. Regele Ferdinand 4/22
(Józsei főherceg-ut.)
(Aradi Nyomda Vállalat.)
Sürgönycim: Közlöny, Arad
Telefonszám:
Szerkesztőség és kiadóhivatal
151.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

* Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF. *

ELOFIZETÉS

HELYBEN ÉS VIDEKEN

Egész évre ... 600 Lej
Fél évre ... 300 Lej
Negyed évre ... 150 Lej
Havonta ... 50 Lej

Hirdetések díjazás szerinti
Megjelenik naponta reggel

Egyes szám ára 3 lej, vasárnap
4 lej. Bucurestiben 50 banival
több.

Aláírják a konkordátumot

Rómából jelentik: Gasparri bíboros és Banu volt kultuszminiszter, a román Kormány felhatalmazta megbízottja aláírta a pápai konkordátumra vonatkozó előzetes szerződést. Duca külügyminiszter hazaérkezése után minisztertanács lesz, amelyen tárgyalják a kérdést és megadják a végleges felhatalmazást a szerződés aláírására. A Konkordátum szerint a román Kormány ellenőrizni fogja a római katolikus egyház alapjait és lelkészeket a Vatikán előterjesztésére a Kormány fog kinevezni. A római katolikus elemi iskolák ugyanazon előnyöket fogják élvezni, mint a többi felekezeti iskolák.

A szerb kormány tisztogat

Belgrádból jelentik: A minisztertanács megbízást adott a belügyminiszternek, hogy a munkáspártot oszlassa fel s a független szakszervezetek működését tiltsa be, mert arra közvetlenül a kommunista vezetők befolyással vannak. A belgrádi rendőrség a belügyminiszter utasítását tegnap végre is hajtotta, az összes írásokat és pénzeket elkobozta, a helyiségeket pedig lepecsételte. A szakszervezeteknél tartott házkutatás után a rendőrség a volt kommunista képviselők lakásán tartott házkutatást, majd pedig letartóztatta Csulovics János nyomdászt, volt kommunista képviselőt. A szakszervezeti vezetőket az államvédelmi törvény alapján vonják felelősségre, mert a nép között — az ország érdekei ellenére — kommunista propagandát folytattak.

Nem lesz ércpénz Magyarországon

Budapestről jelentik: Báró Kormány pénzügyminiszter a pénzügyi bizottság tegnapi ülésén egy hozzáintézett kérdésre, hogy egyelőre még nem vetetnek új magyar ércpénzt, a következő választ adta: A Nemzeti Bank nem rendelkezik még állami pénzverővel, egy újnak a felállítása pedig rengeteg összegbe kerülne. A magyar Kormány eddig még nem határozott, hogy állami pénzverőt létesít-e, vagy pedig a Nemzeti Bankot bizza meg az ércpénz veretésével. Jelenleg a papírváltópénz még megfelel feladatának.

A szovjethadsereg nagygyakorlatai

Bucurestiből jelentik: Az Universal értesülése szerint katonai körök olyan adatok birtokába jutottak, amelyek arra mutatnak, hogy a szovjet hadsereg július havában nagy hadgyakorlatokat tervez a Dnyeszter mentén Trockij vezetése mellett.

Megnyilt a londoni konferencia

Tíz nemzet képviselőjében száz delegátus jelent meg Herriot nem tűr változtatást a versaillesi békén — A Dawes-javaslat elfogadása — Az angol és francia sajtó hangja

Londonból jelentik: Macdonald miniszterelnök ma megnyitotta a londoni konferenciát a Külügyminiszterium épületében. Az ülésen tíz nemzet képviselőjében mintegy száz személy vett részt. A konferencia üléseit tíz napra tervezik. A tárgyalások hivatalos nyelve angol és francia lesz. A lapok jelentése szerint Mussolini azt az utasítást adta az olasz delegációnak, hogy csupán gazdasági szempontból vegyék tárgyalás alá a Dawes-féle javaslatot.

Az angol sajtó a konferenciáról

Londonból jelentik: Az angol sajtó a londoni konferenciát a versaillesi békekongresszusra tartott konferenciák között a legfontosabbnak és döntőjelentőségűnek mondja. Macdonald elnöki megnyitóján kívül Herriot felszólalását is várják. A megérkezett delegátusok ma délután kezdik meg a program tanulmányozását. Herriotot az angol lapok tudósítói interjúért ostromolták meg, de a francia miniszterelnök kitérő válaszokat adott. Azt válaszolta az újságíróknak, hogy nem akar a konferencia munkálatainak elébe vágni. Kifejtette, hogy valamennyi résztvevőt az a kívánság hatja át, hogy hamarosan végrehajtható legyen a Dawes-féle javaslat. Elismeréssel nyilatkozott Macdonald frázisáról, aki eleget akar tenni Franciaország jogos kívánságainak. — Baldwin az alsóházban javaslatot terjesztett elő, hogy külön bizottságot küldjenek ki az esetleges német mulasztások megvizsgálására. A javaslatot Macdonald kedvően fogadta és Herriotnak is előterjeszti. Lehetséges ilyenformán, hogy a konferencia előtti kérdések legnehezebbikét ezzel megoldották.

A francia delegátusok elutazása és fogadtatása.

Párisból jelentik: Herriot miniszterelnök ma elutazott Londonba. Amikor a pályaudvaron megjelent, az itt egybegyűlt közönség megéljenezte. Párisban a konferenciáról az az impresszió, hogy az legjeljebb csak két hétig tart. A

konferencián résztvevő amerikai megfigyelő személyét nagy titokzatoság veszi körül. Beszéltek, hogy rendkívül fontos szerepe lesz a konferencián. Amikor a francia delegáció Herriot vezetésével Londonba megérkezett, a pályaudvaron Macdonald miniszterelnök fogadta a franciákat. Ugyancsak megérkezett ide Theunis vezetésével a belga delegáció is, amelyet szintén Macdonald fogadott. Az állomáson nem volt semmi ünnepélyesség. A sok utas között alig tűntek fel a francia és belga politikusok.

Herriot nem enged változtatást a versaillesi békén.

Párisból jelentik: A Daily Mail jelentése szerint Herriot Londonba utazása előtt pártja előtt álláspontját a következőkben foglalta össze:

Sze: Semmi kifogása nincsen a Ruhr-megszállás láthatatlanná tétele ellen, a csapatok visszavonását sem kifogásolja, azonban ehhez csak olyan mértékben járulhat hozzá, mint amilyen mértékben a külföldi pénzügyi piacokon a nyolcszáz millió fontnyi német ipari és vasuti kötelezvényeket értékesíthetik. Nem hajlandó jövőre a Rajna-vidék első szektorát kiirtani, mert azon az állásponton van, hogy a versaillesi békeszerződésben megállapított megszállás határideje még nem járt le. Fenntartja a versaillesi szerződés valamennyi jogát. Csupán annyi engedelményt hajlandó tenni, hogy véleményeltetés esetén a jóvátételt bizottság amerikai szakértő véleményét veszi figyelembe. Fenntartja az önálló eljárás jogát arra az esetre, ha Németország mulasztása esetén a szövetségesek nem tudnának megfelelő intézkedéseket megegyezni.

Leverik a brazilai forradalmat

A kormánycsapatok körülférték San-Paolot — Hivatalosan cáfolják a felkelők állítólagos sikereit

San-Paoloból jelentik: A helyzet itt igen zavaros. A felkelők száma már meghaladja a húsz ezret és még mindig állandóan kapnak segítséget. Az utóbbi napokban elesettek számát háromezere teszik.

Newyorkból jelentik: Az Egyesült Államok Kormánya a brazilai forradalmi hírekre való tekintettel hadihajókat küld Santosba. A forradalomról egyébként igen ellenté

tes hírek érkeznek. Rio-de-Janeirói jelentés szerint a kormánycsapatok győztek minden vonalon, Argentínából pedig azt jelentik, hogy a forradalmárok levertek a kormánycsapatokat és mindenütt a helyzet urai.

Párisból jelentik: Az itteni brazilai követség közli: San-Paolot a kormánycsapatok körülférték. A felkelők sikereiről elterjedt hírek valótlanok.

A fascisták készen állanak...

Végrehajtanak minden parancsot — Beolvasztják a milíciát a hadseregbe.

Rómából jelentik: A lombardiai fascistapárt Milánóban tartott tegnapi tüntetésén, mintegy százezer fascista vett részt. A tüntetőkhez több fascista-vezér intézett beszédet. A Mussolininak küldött hódolótávirat felolvasását viharos tetszés fogadta. Farinari kijelentette, hogy a tüntetés nem akar fenyegetés lenni, a fascisták azonban készen állanak arra, hogy minden parancsot végrehajtsanak, akár békések azok, akár nem, vagy pedig, hogy azokat meggyitassák. A gyűlés a király-

himnusz és a fascista-dal elnevelésével végződött.

Rómából jelentik: A Tribuna értesülése szerint a nemzeti milíciának a hadseregbe való beosztásáról szóló dekrétum már elkészült és hamarosan közzé is tesszik. Ezért a milíciának e hónap 20-ára kitűzött felesketését is elhalasztották néhány nappal. — A nagy fascista tanács tanácskozását, amelyet a háboruban résztvevőkkel egyetértőleg, akiknek kongresszusa július 27-ike és 29-ike között lesz, az augusztus 3-ika és 5-ike közti időre halasztották.

A temesvári magyar színház válsága.

Július végével megszűnik a szezon. — Hat hónapig nem lesz Temesvárott magyar előadás.

(Saját tudósítónktól.) A temesvári magyar színházat — amint azt a tegnapi számunkban már röviden jeleztük — nem várt, súlyos csapás érte: felsőbb rendelkezésre Fekete Mihály színházigazgató kénytelen az idei nyári szezont július hó végével befejeztetni. Ezáltal nem csak Temesvár polgársága esik el a joggal megkövetelt nyári színházi előadásoktól, de hatvan család existenciája is máról-holnapra veszélyeztetve van.

Nem tudjuk, hogy mi a közvetlen oka a szigorú és teljesen indokolatlan rendelkezésnek, de nem hisszük el a mende-mondát, mely szerint a betöltés azért rendelték el, mert „már elég volt a magyar előadások” — sem azt, hogy az előadások konkurrenciát csinálnak a nyári színháznak s hogy ezért kellett azokat befejeztetni.

Ilyen kicsinyes gondolkozást nem tételezünk fel Temesvár város vezetőségéről, sokkal kiválóbb, toleránsabb és megértőbb embernek ismerjük Georgevici Lucian dr. főpolgármestert, sem hogy az ilyen rosszakaratai instrumentalciók nálunk hirtelen találhatók. De mert tudjuk, hogy éppen Georgevici főpolgármester az, aki mindenkor meglehetősen szószerű volt a nemzeti békének, a művészet nemzetközösségének s a magyar színházi életnek, erős a hitünk, hogy a magyar nyári színház közeli bezárása nem fog bekövetkezni.

ház közeli bezárása nem fog bekövetkezni.

A magyar színházról azzal, hogy augusztusban is játszik a Fekete Mihály által nagy költséggel felépített színházban, senkinek sincs utája. Román társulatok hosszabb időre most nem jönnek Temesvárra, sem német társulat, hiszen az utóbbi éppen Temesvárról teljesen szétzillogott. A román állandó társulat csak szeptember hónapban kezd meg az előadásait Temesvárott s így semmi ok sincs arra, hogy a magyar színházról ne játszik a nyári színházban.

Minden esetre furcsa, hogy két héttel ezelőtt a színház tüzveszélyességével indokolták az előadások befejeztetését, most pedig amikor a követelt változtatásokat nagy készséggel Fekete Mihály végrehajtotta, csak be kell szüntetni az előadásokat. Joggal gondolhat ilyen körülmények között a lakosság arra, hogy az a bizonyos tüzveszélyesség inkább csak ürügy volt, mert íme, ennek megszüntével mégis csak befejeztetik az előadásokat.

A mai viszonyok között egy nagy társulat vándorlása rengeteg pénzbe kerül. Több vagon szállítási díja egymagában egy kis városra emészt föl s így — mindent egybevetve — súlyos csapás a magyar színházra s így az általános emberi kultúrára, ha idő

előtt befejeztetik a temesvári nyári szezont.

Néhány száz ember mindennapi kenyéréért, hatvan család existenciájáért van szó! Ezeket hajléktalanná, földönfutókká teszi csak azért, hogy ne játszon Temesvárott augusztusban magyar színházról (mert más okot felhozni senki sem tud), méltatlan lenne Temesvárhoz, méltatlan az országnak

kulturális fejlettségéhez.

Evárjuk, hogy dr. Georgevici Lucian főpolgármester méltóan eddig megértő magatartásához most is megtalálja a helyes megoldás kulcsát. Utóvégre Temesvár polgárságának jogos igényeire is tekintettel kell lenni, ha azok nem ütköznek az államérdekbe.

Erről pedig a jelen esetben igazán nincsen szó! (—él.)

„Wetta-házak” Aradon

Németországi cég a lakásnép megszüntetéséért — Olcsó tömegházak építésére tesz ajánlatot

(Saját tudósítónktól.) Igen érdekes beadványt intézett egy németországi építő-vállalkozó társaság Arad város mérnöki hivatalához. A társaság konkrét ajánlatot tett lakások, házak gyors és rendkívül olcsó felépítésére. Az ajánlat részletesen elmondja, hogy ezek a tömeglakások illetve házak egy „wetta”-nak nevezett kompozícióból készülnek, amely homok, trász és fűrészpor keveréke, mely építőanyagot Németországban már sokszorosan kipróbálták, s a gyors és olcsó építkezés céljaira teljesen megfelelőnek találták, ugyanígy, hogy a „wetta”-házak egész sora és serege épült fel már Németországban. A beadvány egyúttal részletes költségvetéssel szolgál; így: egyszoba és konyha 55.000 leibe, egy szoba, konyha és éleškamra 62.000, egy szoba, konyha, éleškamra és fürdőszoba 66.000, egy szoba, konyha

és két manzardszoba pedig 88.000 leibe kerül. Egy emeletes házat, amelyben hat darab egyszobakonyhas lakás van földszinten, emeleten és manzardon elhelyezve 247 ezer leiert hajlandó elkészíteni. Az ajánlathoz a társaság egyúttal tervek is mellékelte, s egyben jelezték, hogy ezek a tömeglakások német és svájci mintára épülnének fel. Arad város mérnöki hivatala a közeli napokban fog érdemben foglalkozni a kétségtelenül érdekes és nagyfontosságú ajánlattal, amely aztán a mérnöki hivatal véleményezésével a város tanácsa elé kerül. Ha a németországi ajánlat a füzetes átvizsgálás és tanulmányozás után is oly kedvező lesz, mint amilyen az első látásra, úgy erre nek a tervnek a város részéről történő megvalósítása nagy és jelentős előrehaladást jelent majd a lakásnép megszüntetése érdekében folyó és eddig bizony meg lehetőségen kilátástalan harcban.

TARCA

Newyork számokban.

A világ legnagyobb városának érdekességei statisztikája.

(Newyorki levél.) Neveltség, de talán nem is olyan csodálatos annál az arkansasi delegátusnak az esete, aki ideérkezve Newyorkba, nem találta meg a demokráta konvenciót. Newyork olyan nagy város, hogy 10.000 tanácskozási összejövetel ember éppúgy eltűnik benne, mint egy tit a szénakazalban. Newyork ma a világ legnagyobb városa. Nézzük meg a tényeket, melyek ezt bizonyítják.

Az 1920-as népszámlálás szerint Newyorkban 5 millió 628.048 lélek él, — tehát 1.136.799 léleknél több, mint Londonban, mely így a világ második legnagyobb városává degradálódott. Beleszámítva a lakosság számába a metropolis körzetét, Newyork lakossága 7.910.415 embert tett ki, 424 ezer 247 emberrel több, mint Greater London lakossága.

Newyork városában több ember él, mint az Egyesült Államok bármely államában. Kivéve illinois és Pennsylvániát.

Newyork a világnak az a pontja, ahol a legtöbb ember él összefoglalva egy rakáson. Itt minden akér földre 545 lakos esik, míg Londonban csak 268 ember. A harmadik helyen áll ebben a statisztikában Tokio akérenként 217 lakossal.

Newyorkban minden órában tizenhét gyermek születik. Tizennyolc házasságkötés esik minden órára. A halottak számát elosztva arányosan minden órának nyolc halottja van ebben a nagy városban. Vigasztaló oldala a statisztikának, hogy itt magasabbak a születések száma és alacsonyabb a halálozások száma, mint Londonban. Ugyáltszik egészségesebb a newyorki levegő, mint a londoni köd.

A világ legforgalmasabb tere a Columbus Circle. Ötvenezer jármű megy itt keresztül minden nap. Londonban, a Piccadillyn a rekord csak 30.000 jármű tud kimutatni naponként.

A gyalogjárókat tekintve a Broadway és a Fulton street a legforgalmasabb utcái a világnak. A nap tíz üzleti órájában több mint 100.000 ember megy mindegyiken végig naponta.

Nézzük meg Newyork vagyonát. Newyork összesen 375 millió, 468.000 dollár adót szed be a városi költségek fedezésére. — Ez több, mint Boston, Detroit, Philadelphia, St.-Louis, San Francisco és Chicago városi budgetje együtt véve. Az Egyesült Államokban befizetett személyi adóknak negyed részét Newyorkba fizetik be.

Newyork városa 94.000 férfit és nőt alkalmaz különböző szolgálatokban. Ezek között van 13.450 rendőr, 7000 tűzoltó és 8100 tisztító.

Newyorkban átlag minden ötvenegy percben kezdnek el egy új lakóházat, vagy üzletépületet építeni.

Minden hónapban 60 millió dollárt költenek el új építkezésekre. Newyorkban van a világ legmagasabb épülete, a Woolworth Building, mely 792 láb magas.

Newyork a világ pénzügyi központja. A newyorki bankok clearing forgalma évenként 215 milliárd dollár.

A newyorki takarékbankokban 2.667.000.000 dollár van, mely a felét teszi ki annak az összegnek, melyet az Egyesült Államok takarékbankjai kezelnek.

Newyorkban 550 népiskola van. Az ingyennoktatás a város adófizetőinek évenként 100.000.000 dollárba kerül, nem számítva ide az új iskolaépítkezéseket. A newyorki iskolákban 1.002.293 gyermeket tanítanak.

Newyork színházainak több látogatója van, mint London és Páris színházainak együttvéve. — Naponta átlag 700.000 ember látogatja a newyorki színházakat. 184 színházban tartanak színelőadást és 5577 színházban mozielőadást Newyorkban naponként.

A newyorki hotelek háromszor annyi embernek tudnak szállást adni, mint a londoni hotelek és kétszeresen mutatják felül a párisi hotelek befogadó képességét.

Hogy Newyork lakossága mennyi élelmet fogyaszt, azt legjobbban egy szemléltető példával illusztrálhatjuk. Ha Newyork lakosságának napi tejfogyasztását egyetlen nagy üvegbe töltönnék, ez az üveg szélességében akkora volna mint a Grand Central állomás és magasságban pár lábbal felülmulná a Woolworth Building tornyának magasságát.

Íme, ez Newyork!

A titokzatos „torinói mészárlás“

A lemészárolt olasz szocialistavezér özvegye vádolja a gyilkosokat — Beszélgetés Matteotti nővérével a fivérééről

(Velencei levél.) Az Excelsior terraszán történt. Este tíz óra felé. A terraszon unott amerikaiak ültek és csendesen cigarettáztak. Lent, a parkban színes szökököt ugrált. És távolról ideállatszott a jazz-band. Az egyik asztalnál csendes társaság ül és egy fekete, utcai ruhába öltözött hölgy. Mindenki szmokingban van, estélyi ruhában és így igen feltűnő az utcai ruhába öltözött hölgy. Látszik rajta, hogy nem érzi magát jól, ideges, siet, mintha csak egy pillanatra ült volna le ide a fényben uszó, lampionos terraszra.

Valaki figyelmeztet, hogy a fekete ruhás hölgy — Matteotti nővére.

Bemutatkozom. Franciánul beszélgetünk. Matteotti nővére sápadt. Abdullahi-cigarettát szív, egyiket a másik után. Matteotti gyerekkoráról beszél. Hátra dől a nádszékben, rám sem néz, hanem mintha a messzeségbe látna mind azt, amit mond, mintha saját magának mondaná, csendesen?

— Emlékszem arra a napra, mikor az egyetemre ment szegény fivérem. A bolgónai egyetemre. Mikor körülállottuk mindnyájan és búcsúztunk tőle. Az apám egy olasz közmondást, egy igazmondást adott neki utaválót, már nem emlékszem rá pontosan, de az emberi jószágáról szólt. Azután Angliába ment és Németországba. Németországot szerette talán legjobban. Egyszer írt is egy levelet, melyben a német nép szociális életéről beszél és ez feltűnő volt nekünk akkor, hiszen ő jogot tanult ott kint, meg pszichiátriát — és a politika sohasem érdekelte. Külföldi útja után hazatért. Itthon ekkor az ország egyik táján, felénk, nagy éhínség dúlőngött, az emberek elpusztultak és kivándoroltak a világok felé, új élet felé. És ő, meglátva az emberiség pusztulását, az illetékesek antiszociális felfogását — lelkében mély sebet ejtett ez a helyzet. Mert fanatikusan igazságkereső és igazságszerető volt Matteotti. Szocialista lett. A pártban főitkari állást kapott. Nagybecsülték mint politikust és imádták mint embert. Mikor itt nacionalista irányok ébredtek — egy kis időre visszavonult, és bár politikai ellenfele volt az olasz nacionalista irányok fővezérének, Mussolininek, végtelenül tisztelte — sőt — csodálta őt. Mussolini lendületes szereplése, fanatikus, szuggesztív mivolta tiszteletre gerjesztette, hisz ő is fanatikus volt.

— És parlamenten beszédét után zaklatni kezdték. Apróságokkal. Vizumot nem akartak neki adni. Ez idegessé tette. Sőt, mikor utolsó külföldi útjáról hazatért, a rendőrség le is tartóztatta: tizenöt percre. Elkeseredése mindig nagyobb lett.

— És 1924 június 10-én meggyilkolták. Miért? ezt nem szabad kérdezni, mert ezzel személyét, egyéniségének súlyosságát és nagyságát sértenénk. A felesége megérezte az elkövetkezett fatumot. Az utóbbi időben féltette a férjét, és ha kilépett a házból, megíratta. Három apró gyermeke

van. Istenem, ha látná a három gyermeket talpig gyászban. — Egész Itália elítélte ezt a rejtelmes politikai gyilkosságot. Hogy miért mondom rejtelmesnek? — Mert, még a mai napig sem tudják, hogy a holttestet hová tüntették, pedig a törvényeszen már folynak a tárgyalások.

Azt mondják, hogy a Kremató-

riumban hamvasztották el. Vagy: halottaskamrába csempészték és ott a többi holttesttel együtt felboncolták. Borzalmas. És most, mikor a gyilkosok börtönben ülnek, csak most nyugodott meg kissé a közvélemény. Minden hecsületes ember fellázadt a la strage di Torino (a torinói mészárlás, így hívják itt!) miatt.

— Matteotti özvegye három gyermekével fog megjelenni a törvény előtt — és mint magánvádoló is fellép férje gyilkosaival szemben.

R. L.

Hétfőig tart az állampolgári jelentkezés

Kedden függesztik ki az ideiglenes lajstromot — Az elmaradottak tömeges jelentkezése az utolsó napokban

(Saját tudósítónktól.) Még négy nap áll rendelkezésre azoknak az aradi lakosoknak, akik nem tettek eleget magukkal és családjukkal szemben fennálló legelemibb kötelezettségnek, s eddig még nem jelentkeztek állampolgársági joguk biztosítása végett. Ugy, látszik, hogy maga a publikum is — ha az utolsó órákban is — tudatára ébredt az állampolgárság nagy fontosságának, s valósággal meghátrált a városházát. Az állampolgársági jelentkezés első napjaira emlékeztetett ma a városháza: a polgármesteri előszobákban, a megbízott referensek hivatali szobáiban százával tolongtak az emberek, mindenkinek sietős, fontos volt a dolga, mind-mind állampolgársági ügyét akarta elintézni, úgy, hogy a hivatali vezetők alig győzték megadni a sok-sok érdeklődőnek, jelentkezőnek a szükséges felvilágosításokat. Persze az ügyek elintézése most már nem megy olyan simán, mint az első napokban, s a rendelkezésre álló néhány nap aligha lesz elégséges a szükséges okmányok és bizonyítványok beszerzésére, úgy, hogy a most jelentkezők legnagyobb része már csak arra számíthat, hogy a harmincnapos felelősségi határidőn belül jut csak bele az állampolgárok névsorába. Mindenesetre azonban azok, akik eddig halogatták a dolgot, kétségtelenül jól tessék, ha legalább most, az utolsó napokban, szorgalmazzák állampolgárságuk végleges rendezését, mert a nem jelentkezőknek a törvény, rendelkezései szerint nem igen lesz módjukban utólagosan érvényesíteni jogukat.

Aradváros vezetőségének autentikus, hivatalos formájú közlése szerint az állampolgársági jelentkezések végső határideje — minden más hárszítéssel ellenében — 1924. évi július 20. A határidő kitolására, vagy bármilyen megváltoztatására semmilyen rendelkezés nem érkezett a városhoz, s így annak vezetősége a jelentkezőket csak a határidőig fogadja el, s az összeírásokat ekkor feltétlenül lezárja. Mindössze egyetlen változtatás lesz e dátumban — mint azt Angel dr. polgármester a

Közlöny, munkatársának mondatá — s ez sem lényegbe vágó, az tudniillik, hogy *miután a kitűzött határidő utolsó napja vasárnapra esik, a végső terminus automatice a következő hétköznapra tolódik, s így július 21-én, hétfőn van az állampolgársági jelentkezés ténylegesen utolsó napja.* Másnap kedden már közszemlére kerül az állampolgárok listája, s a közönség ekkor betekintést nyerhet a névsorba. A város vezetősége, hogy az esetleges, s csak zavart okozó törlőlistát meggátolja, ezután is közli Aradváros közönségével, hogy a listák egy teljes hónapra maradnak közszemlén, s így fölösleges mindenkinek az első napon jelentkeznie, hiszen a 30 nap elegendő idő lesz az esetleges sérelmek orvoslására. A szemle meg-

könyvitésére — Robu főpolgármester rendeletére — nagy előkészületeket tesz a város vezetősége, hogy a közönségnek megkönnyítse az állampolgársági lajstromokba való betekintést.

A sajtóparaziták ellen.

Az újságírószervezet felhívása.

(Saját tudósítónktól.) Az Erdélyi és Bánáti Kisebbségi Újságírók Országos Szervezetének Választmányja ez évi június 23-án tartott ülésében foglalkozott az utóbbi időben Erdélyszerte felmerült panaszokkal, hogy az újságírói nevet bitorolva sokan visszaéléseket követnek el. A Szervezet, hogy ezektől a sajtóparazitáktól a közönséget megmentse s hogy a sajtó munkásainak presztizsét megvédje, a következő határozatot hozta: „A szervezet felkéri Erdély közönségét, hogy mindenkintől, aki mint egy sajtóorganon munkatársa, vagy szerkesztője náluk jelentkezik, kérjék fel, hogy a szervezet elnöksége által kiadott újságírói igazolvánnyal igazolják magukat. Viszont az újságírói kar tagjai köteleységüknek tartják felelősségüknek az igazolványukat felmutatni. A szervezet egyúttal a közönség tudomására adja azt is, hogy tagjainak eddigi igazolványait rövidesen megsemmisíti és tagjait 1924. aug. 15-iktől kezdődőleg további egy évre érvényes új igazolványokkal látja el“.

Az amerikai tornádó magyar áldozatai.

Harminc millió dollár a kár. — Magyarlakta vidékeket tett tönkre az orkan.

Newyorkból jelentik: Megírta a Közlöny, hogy Északamerikában, Ohio államában, ahol a legtöbb magyar lakik, borzalmas vihar pusztított. Ez a távirat mindenféle nagy izgalmat keltett, mert az amerikai magyarok hozzátartozói nem tudtak közvetlen hírt szerezni künnélő rokonaik sorsáról. Ma már jelentések érkeznek arról is, hogy kik voltak magyar áldozatai a borzalmas tornádónak.

Az első összeszámitás szerint 94 áldozata van a viharoknak, amely legjobban a Cleveland mellett elterülő Lorain város magyarlakta részében pusztított. Az egész kárt hozzávetőleges számitás szerint 30 millió dollárra becsülik. A szomorú veszteségi lista a következő: Lorainben 70 halott, több száz a sebesültek száma. Az anyagi kár 25 millió dollár. Clevelandban 7 halott van és több könnyebb sebesült, az anyagi kár nem jelentős. Sanduskyban 6 halott, a könnyebb sebesültek száma azonban 100. A kár félmillió dollár. Mantua: 3 halott. Akronban, ahol szintén nagyon sok a magyar, csak egy halott. Anyagi kár egy millió dollár. French Creek: 3 halott. Az

összedült házak száma 12. Salem: 1 halott. Youngstown: szintén magyar fészek, 1 halott. A többi helyiségekben, különösen Elyria, Cedar, Point, Vermillion területén nem volt emberáldozat, de az ár előntötte a házakat s a lakosságot kikergette otthonából. A vihar különben Sanduskynál támadt, de hamarosan átcsapott Lorainbe, ahol a pusztítás a legmegdöbbentőbb. Összedült a State Theatre is, amely magyar ember vezetése alatt áll.

Az épület romjai alól több halottat és sebesültet buztak elő. A magyar áldozatok listája még nincs meg, de az eddigi jelentés szerint a következők vesztették el életüket: Zsalling György, Garbó József, Jakobi és Horváthné, Veresné és leánya, Julia a súlyos sebesültek között van. Minden valószínűség szerint sok magyar áldozata nincs a katasztrófának.

Ezeknek a szerencsétlenül jártaknak a listája hamarosan szintén nyilvánosságra kerül. Szerencse volt a szerencsétlenségben, hogy a tornádó szombat délután pusztított, amikor a gyárak nagy része nem dolgozott. A gyárak a műhelyek nagyrésze összedő-

SPORT

Az uszó olimpiász küzdelmei

A kardvívásban Magyarország a második helyre szorult

Mint párisi tudósítás jelenti, tegnap folyt le a kardos csapatverseny döntője, amelybe Magyarország, Olaszország, Csehszlovákia és Hollandia vívói kvalifikáltak magukat. A döntőmérkőzést szokatlannul nagy érdeklődés előzte meg, sportkörökben feltétlenül bizonyossá tették, hogy Magyarországnak lesz a győzelem, bár az előmérkőzések során Olaszország meglehetősen erős és félelmetes ellenfélnek bizonyult. Az előmérkőzések során Magyarország kilátásai az első helyre még inkább megjavultak, mert Csehszlovákiát igen fölényesen 11:5 arányban győzte le. A nagy fölény dacára Magyarországnak nem sikerült az első helyet magához ragadnia, mert Olaszország—Magyarország csapatversenyben az olaszok teljesen egyenrangú küzdőfelei voltak a magyaroknak s a köztük folyt küzdelem 8:8 arányban eldöntetlenül végződött, de a viadalt a jobb tussarány (50:46) Olaszország javára döntötte el s a jury a kardcsapatbajnokság győztesének Olaszországot deklarálta s így Magyarországnak a második helyre szorult.

A döntő küzdelmek során a mérkőzések a fentiekben kivül a következő eredményekkel végeztek: Olaszország—Hollandia 9:7, Hollandia—Csehszlovákia 9:7, így Hollandia lett a 3-ik, Csehszlovákia a 4-ik helyezett.

A magyarokat a győzelemtől a zsüri hihetetlen pártoskodása fosztotta meg. Annnyira részrehajló volt a pártoskodás, hogy a magyarok verseny közben le akarják vonulni; a magyar vívók a rosszakaratai étkelése miatt nyugodtságukat elvesztve, erősen formájuk alatt vitytak; Posta Sándor dühében olasz ellenfélnek beadott tust is saját kárára ismerie el. Maga a zsüri elnöke többször figyelmeztette a zsüritagokat, hogy félkezesük elfogult és pártoskodó, főleg Vihla csehszlovák zsüri tag volt minden képzeltet feülmúlóan rosszindulatu.

A kardcsapatbajnokság lezajlása után a sportvilág figyelme a vízi-olimpiász felé fordult; ennek eddigi jelentősebb eredményei a következők: Vízpolóban: Belgium—Magyarország 7:2; Svédország—Spanyolország 19:9; Csehszlovákia—Irország 4:0; Franciaország—Hollandia 6:3.

A 200 méteres mellúszás selejtezőjének első futamában Bicskey Zoltán (magyar) harmadik lett, a második előfutamban Sipoz szintén a harmadik helyre szorult, ennek dacára mind a ketten bekerültek a középdöntőbe. — A 200 méteres gyorsúszás első előfutamban 1. Skelton (Amerika 2 p. 26 mp.), 2. Henning (svéd), a második előfutamban 1. Decombec (belga) 3 p. 1 mp., 2. Navey (unió), a harmadik előfutamban 1. Flint (angol) 3 p. 1 mp., 2. Hollósy (magyar), a negyedik előfutamban 1. Lind (svéd); az első két helyezettek a középdöntőbe kerültek. — A 400 méteres női szabadúszásban 1. Morelius (unió) 6 p. 22 mp., 2. Weinwright (unió), 3. Ederle (unió), 4. Molosworthy (angol) lett. — Az 1500 méteres szá-

badúszásban 1. Charlton (Ausztrália) 20 p. 10.6 mp. világrekord, 2. Arne Borg (svéd), 3. Beauparrie (Ausztrália), 4. Hotfield (angol), 5. Takaichi (japán.) A búvárúszásban 1. Ewe (unió) 13.5 pont, 2. Jonsen (svéd) 14.5, 3. Clark (angol) 15.5, 4. Trash (unió) 23.5, 5. Vincenc (francia) 26.5, 6. Desjardins (unió) 28.6 pont.

A kettősevezősverseny első előfutamban 1. Egyesült-Államok, 2. Franciaország, Magyarország kiesett.

O Megkezdődött a boxolimpiász. A boxmérkőzésekben a pehelysúlyú Sybille (belga) megverte Bartát (Ausztria).

O Megkezdődött az olimpiai sakkverseny. Párisból jelentik: Az olimpiai játékok keretében vasárnap kezdődött meg a nemzetközi sakkmérkőzés, amelyen tudvalevőleg csak amatőr játékosok vehetnek részt, tehát

A temesvári kerület footballbajnoksága.

Kinizsi—TAC döntő mérkőzés. — Kinizsi elcsúszott a bajnokságtól.

(Saját tudósítónktól.) Erős ellenfelek tehetetlen csatárainak vergődését nézte végig kedden a hétköznap dacára is szép számu közönség. A timisoarai kerületi bajnokság döntő mérkőzése az erőviszonyoknak megfelelően eldöntetlenül végződött, a miáltal a Kinizsi végleg elvesztette a bajnokságot.

Magára a mérkőzés egyike volt a szezon legizgalmasaibbnak, állandóan kritikus helyzetek a kapuk előtt, ezeket azonban a bosszantóan gölképtelen csatárok kihatálatlanul képtelenek a csapatok közül a Kinizsi volt egységesebb, a TAC lelkesebb, a halvesor mindkét oldalon csak a védekezésben vett részt, a támadásban alig. A mezőny két kimagasló embere Vogl (Kinizsi) hátvéd és Golub (TAC) hálf voltak, kik mindketten emberfölöttit teljesítettek. A Kinizsiből jók voltak még Ritter, kinek a második félidőben egy védekező mérkőzés legszébb momentumra volt továbbá Fenyvessy, Frech I. és Kilianovits. Tänzer nagyon keveset mutatott régi tudásából, Bedó, amíg az iramot bírta, jó volt.

A csatársor legtöbbször az ötös vonalig biztosan vitte a labdát, ott azonban mindent rontottak. A TAC védelme Nagy többhál kivételével jó volt, azonban rendszerint Golub volt az, aki kitűnő helyezkedéssel a meleg helyzeteket tisztázta. Osztern kapus kevés dolgát biztosan végezte, Janovits állandóan javult. A csatársorban Schneider és Lukinich jók voltak.

TAC kezd nap és szél ellen. Mindjárt Kinizsi támad, a támadást a bíró indokolatlanul offside címen lefújja. A hatodik percben szigorított Kinizsi ellen Ritter gyönyörűen ment. Sorozatos Kinizsi támadások. A 13-ik percben Tänzer Osztern kezéből kórnerre erőszakolja a labdát, a 15-ik percben Oszterling lö fölé. A 16-ik p-ben Kilianovits lövését Osztern fogja, míg a 18-ik p-ben Tänzer beadása offside. A 22-ik p-ben TAC támad offside. 23-ik percben meleg helyzet Kinizsi kapu előtt,

az ismert, világhírű sakkmeztetek nem. A sakk-olimpiászon tizennyolc nemzet ötvennyolc résztvevővel van képviselve, még pedig úgy, hogy hat-hat játékosból kilenc csoport alakult. Az első fordulót vasárnap játszották le. Vajda (Magyarország) győzött Cenni (Olaszország) ellen, Chromatta (Csehszlovákia) bécsi megnyitáson játszmában erős támadás után tizenkilenc húzással győzött Jenet ellen. Schultze (Csehszlovákia) harmincnégy húzás után leverte Cholmot (Lengyelország), Skalitzka (Csehszlovákia) vesztett harminckét húzás után az olasz Rocni ellen, Rosics (Jugoszlávia) győzött Pilz (Lengyelország), Koltanovszki (Belgium) a hollandi Oskam ellen, a spanyol Marini, az olasz Milliani ellen, a hollandi Euwe az ír Hanlow ellen, Malmberg (Finnország) lett a Betüling ellen, a lett Abschenek ellen, a svájci Zimmermann ellen, a román Gojdu az angol Brown ellen s a finn Cserpunow a francia Dusny ellen, Dumidescu (Románia) és Klaczinski (Lengyelország) játéka remivel végződött, újabb jelentés szerint a párisi olimpiai sakkmérkőzés döntőjébe a magyarok közül Vajda és Havasi kerültek be.

színház tulajdonosa csődöt kért a berlini Népepera ellen, amely előadásait a Westend színházban tartotta és fizetési kötelezettségeinek nem tett eleget.

* Magyar színészet Lipován. Inke Rezső színtársulata a jövő hét hétfőjének estéjén kezdi meg rövid színi szezonját Lipován (Lippán.) Inke Rezső, aki az aradi színháznak is esztendőkon keresztül ünnepelt tagja volt, színtársulatot szervezett, amely lyel most leguróbb Chisineun (Kisje-nön) vendégszerepeit. Inke Rezső a legszebb reményekkel indul néhány hetes lippai szezonjának és a szezon a Levendulá-val, ezzel az izzig-végig magyar operettel nyitja meg. Bizonyos, hogy Lippa és Radna közönsége a magyar színészetet méltó támogatásban fogják részesíteni.

* Aradi urileány sikere Bécsben. Vatián Livia ismert aradi urileány, Vatián görög keleti esperes leánya most fejezte be Bécsben zeneakadémiai tanulmányait, még pedig olyan sikerrel, hogy nyomban szerződést kapott a bécsi Volksoperhez, ahol még ezévbén fellép a Madame Butterfly, Faust és Mignon operákban. Vatián Livia, mielőtt bécsi szerződéses kötelezettségének eleget tenne, koncert-turnéra jön Romániába, így — értesülésünk szerint — Aradon elő végén ad egy hangversenyt a Kulturpalotában, magas női, klasszikus programmal.

Az aradi színházi iroda hírei.

Lengyel Menyherl nagysikerű vígjátékát, az Antonia-t ismétli meg csütörtökön a színtársulat. A Lengyel-vígjáték a legutóbbi történelmi időket viszi egy érdekesen kiragadott epizódot keretében színpadra s a kiváló magyar színpadi szerző ezzel a darabjával is hozzá tudott ferközni a közönség szívéhez. A minden részletében szórafokozatban szellemes vígjáték hatását nagyban emeli, hogy a második felvonástól kezdve állandóan cigányzene szól a színpadon. Az Antonia vezető szerepeit Horváth Mici, Balogh Böskö, Harmath Jolán, Gömöri Emma, Darvas, Sereghy, Gyöző, Ekacs, Kalkós játszzák, akik a bemutatón is megérdemelten szép sikerre vittek az újdonságot, a színpadi zenét pedig Körösi Dúdos szolgáltatja cigányzenekarával a csütörtöki repriz alkalmával is.

„Mágnás Miska” Horváth Mici, Huszár Károly, Tompa Béla felléptével. A legnépszerűbb magyar operett, a Mágnás Miska kerül felelevenítésre pénteken a nyári színikörben. Marcsa—Horváth Mici, Miska—Tompa Béla lesz és Baracs szerepében Huszár Károly lép fel mint vendég.

„Hölgyek öröme” pikáns francia bohózat szombaton éjjeli előadásban a színikörben.

A színházi előadások esténként 9 órakor kezdődnek.

STIMULAZSI

Az aradi nyári színikör másora. Csütörtök: Antonia, vígjáték. Kezdeté 9 órakor. Pénteken: Mágnás Miska. Kezdeté 9 órakor. Szombat: Hölgyek öröme. Csak felnőtteknek. Kezdeté 10 órakor.

A timisoarai színház másora. Csütörtökön: Diadalmas aszony. Péntek: Hol a férjem? Szombaton: Tánckirály (operett-premier.) Vasárnap d. u. 3 órakor: Meghalok utánad, este 6 órakor: Hol a férjem? és este 9 órakor: Tánckirály. Csöd egy berlini színház ellen. Berlinből jelentik: Az itteni Westend

Az erdélyi színházak sorsa

Szendrey Mihály nyilatkozik a miniszteri döntésről — Megkezdítársulata szervezését — Lepadatu miniszter Aradra jön

(Saját tudósítónktól.) Az erdélyi sajtó, mint legaktuálisabb eseményt, a színházi koncessziók ügyét kíséri figyelemmel, mert a színházterületek rendezésétől és a koncessziók kiadásától függ a magyar színház jövője sorsa. A koncessziók kiadásáról és a színházterületek személyéről már sokféle kombináció látott napvilágot a sajtóban, eddig azonban pozitív döntés még nem történt. Bucurestiből érkező legújabb távirati jelentés szerint Lepadatu kuituszminiszter már döntött a koncessziók ügyében, de azokat még nem adta ki a kerületeket nyert igazgatóknak. A jelentés szerint a minisztérium Szatmár, Máramarossziget, Nagybanja kerületét Kovácsnak; Nagyenyed, Torda, Szilágyosmelyő Vajdahunyad, Segesvár, Medgyes kerületét Fehér Imrének; Déva, Erzsébetváros, Dicsőszentmárton Tasnád, Petrozsény, Hátszeg és Lupény kerületét Gáspár Imrének; Brasov, Sepsiszentgyörgy, Udvarhely, Csikszereda, Kézdivásárhely, Gyergyószentmiklós Parlághy Lajosnak; Marosvásárhely, Szászrégen, Sibiu kerületét Szendrey Mihálynak; Nagyvárad, Nagykároly, Nagyszalonta kerületét Gróf Lászlónak; Arad, Temesvár, Lugoj kerületét Fekete Mihálynak és Kolozsvárt Jangovics Jenő dr.-nak adta.

A színházterületet kapott színházgigatók a miniszter határozott ígéretének birtokában már meg is kezdték társulataik szervezését. Ma Bucurestiből Aradra érkezett Szendrey Mihály volt aradi színházgigató, akinek a kultuszminiszter a targul muresi (marosvásárhelyi) színházterületre adott koncessziót. Munkatársunk beszélgetést folytatott Szendrey Mihálynal, aki a következőket mondotta:

— Én eredetileg az arad-ümiszoarai színházterület igazgatójának voltam kiszemelve és a kultuszminiszter csak a legutolsó napon változtatta meg elhatározását és nekem a marosvásárhelyi kerületet juttatta. Ezzel a kerülettel is meg vagyok elégedve, bár jobb szerettem volna, mint régi aradi ember, aradi színházgigató maradni. Elvállaltam a marosvásárhelyi színházgigatást és a napokban már meg is kezdem társulatom szervezését. Aradi pozíciómát természetesen nem adom fel, családommal Aradon maradok és egy művészeti igazgatót fogok szerződtetni, hogy minél többet családom körében lehessenek. A miniszter döntése véglegesnek mondható, bár nincs kizárva, hogy a színházterületek között a koncessziót kapott igazgatók barátságos uton cseréljék meg a minisztérium apróalkalmával.

— Marosvásárhelyi társulatom megszervezése nem ütközik nagyobb nehézségekbe, mert Erdélyben a színházterületek összevonása folytán kevesebb magyar társulat működik és sok színház marad szerződés nélkül. Társulatom összeállításánál ügyelni fogok arra, hogy az aradi nívót elérje. Színházi felszerelése van a városnak és azt rendelkezésemre bocsátják.

Eddig Szendrey Mihály nyilatkozata. Ezzel szemben a koncessziók kiadására vonatkozólag

A porosz parlament botrányos ülése

Amikor az elnököt betörnek és bulának nevezik. A tuitemperamentumos képviselő

Berlinből jelentik: A porosz parlament ülése ismét bővelkedett botrányos jelenetekben. A kommunisták hevesen követelték, hogy a házszabálybizottság által kinevezett referens lépjen érintkezésbe a letartóztatott kommunisták érdekében a vizsgálóbíróval. Óriási vihar tört ki, amikor a kommunisták vezetője közölte a parlamenttel, hogy *Leinert* parlamenti elnök már beszélt a vizsgálóbíróval, aki nek utasítást adott a kommunisták elleni harc módjaira. *Leinert* elnök ugyanis mint parlamenti házgigató ilyenformán durván megsértette házgigatói tisztét. A kommunisták óriási lármában törtek ki és *Pick* kommunista képviselő az elnök felé kiáltotta: *Maga betör!*

Az elnök a legerélyesebben kikerítte magának a sértést és követelte, hogy a közbeszóló képviselő nevezze meg, mire értette sértő megjegyzését. A jobboldaliak az

most újabb hírek érkeztek hozzánk. Eszerint Lepadatu miniszter a legközelebbi napokban először Oradeamarera (Nagyváradra) utazik és ott személyesen fog tárgyalni Parlághy igazgatóval és a város vezető tisztviselőivel. A miniszter innen Aradra fog jönni.

elnök pártjára keltek és hatalmas kavargás támadt a felgigatót képviselők között. Később, a zaj csillapultával *Pick* visszavonta sértő kijelentését és úgy módosította, hogy egy igazságügyi tisztviselőre értette azt. Utána *Wolfstein* asszony kommunista képviselő akart fejszólalmi, de az elnök megvonta tőle a szót, mire a tuitemperamentumos asszony ingerülten kiáltotta feléje:

— *Elnök ur, ne tessék megvárni, mert én is bulának, mint amilyen valójában!*

Az elnök a sértető képviselőt kizárta az üléstől és az ülést félbeszakította. Az üléstől megnyitása után a kommunisták ismét heves támadásba kezdtek és az elnököt pártoskodással vádolták. *Leinert* elnök bejelentette, hogy a sértető *Wolfstein* asszonyt nyolc életről kizárta.

KIS CIRKUSZ

Fő az óvatosság.

A hegyaljai villamos szépen egyenletesen robog Raána felé. A fülkékben csendes, halk beszélgetés borból, szőlőről, vetésről, aratásról, melegről, nyárról és ehhez hasonlókról. A balsarokban két ur beszélget: *Kiváncsi Ur* és *Mindentudó Ur*. *Kiváncsi ur* kezdi ilyenformán:

Kiváncsi: Mi történne most, ha szembe jönne a villamossal egy másik villamos. Lehet ebből katasztrófia?

Mindentudó: Kizárt dolog.

Kiváncsi: Mi az, hogy kizárt dolog?

Mindentudó: Mert a Westinghouse-fék nem engedi. Azonnal megállunk és visszafordulunk.

Kiváncsi: És ha a Westinghouse-fék nem működik?

Mindentudó: Az sem baj. Azonnal működésbe lép egy pótfék és a katasztrófát elkerüljük.

Kiváncsi: Ez mind igen szép. És ha véletlenül a pótfék sem működik, mi lesz akkor? Összetűkötik a két villamos.

Mindentudó (kinéz az ablakon, a pálya szabad, még egy gyufa-szal sincs a síneken): Az kizárt dolog. Utóvégre a szembejövő villamoson sem vak a vezető.

Kiváncsi: Én elhiszem, de már előfordultak esetek, hogy a pótfék is felmondta a szolgálatot. Nos...

Mindentudó: ... nos. Ebben az esetben még mindig itt van a pótfék. Ez igen eimés készülék

és azonnal visszafelé dirigálja a villamost.

Kiváncsi: Ön igazán okos ember, látszik, hogy ért a technikához. De a mai világban minden megtörténhetik. És ha ez a pótfék is csúförtököt mond? Maga még nem hallott ilyesmiről?

Mindentudó (verejtéket töröl le homlokáról): Ne essék kétségbe, még akkor sem kerül a kerek alá. Itt van az áramelzáró-telep-billentyű-závar. Elég egy nyomás és azonnal szünetel az áram. A villamos megáll. Maga ki szállhat a nyit pályán.

Kiváncsi: Köszönöm, már meg vagyok nyugtatva, de azért mégis szeretném tudni, hogy mi történik akkor, ha ez az áramelzáró-telepizé ezuttal megbolondulna és nem engedelmesskedne a nyomásnak. Csak úgy kérdelem.

Mindentudó (vészjósló arccal néz rá): Nézze: ha az áramelzáró-telep-billentyű závar sem működik, még mindig itt van a biztosító-szelep-fogantyú-emelő-elektrotechnika-forgattyú. Csak egy forgatás és azonnal... De haz ez sem, akkor még megmarad a hektovatt-alegro-moderato-lendítő-emelő. Csak egy emelés és passz.

Kiváncsi: És ha a lendítő-emelő is?

Mindentudó (pokoli nyugalmal): Akkor én úgy rugom magam emelőim, hogy azonnal egyenesen Jordániába zuhan. Megértette!

Kiváncsi: És ha ez a módszer sem...

(A villamos betű Raánára, a kálauz két egymást súlyosan ütlegelő embert szed ki a kupéból.) (k. s.)

Egy nagy karrier története.

Hogyan lett Szamosi Elzából híres operaénekesnő.

(Budapesti levél.) Egészen fiatalon az operettszínházban tűnt fel a ritka tehetségű énekesnő, aki előbb a Király Színházban, majd a régi Népszínházban jutott vezető primadonnaszerephez és részesült sok zajos ünneplésben. Az operett-színházban csak ugródeszkának tekintette, nagyobbra vágyott, folyton tanult, fejlesztette hangját, magasságban is csillogó mezzoszopránját és az alig tizenhétéves operettprimadonna külföldre ment, hogy az operaszínházban próbájon szerencsét. Előbb a lipcsei városi színházban, majd Berlinben, a Komische Opernél működött nagy sikerrel és különösen mint *Carmen* aratott nagy sikert. Mint kész, nagy repertoárral rendelkező operaénekesnő tért vissza Budapestre, ahol 1904-ben az Operaház szerződtette tagjai sorába.

A tíz év alatt, amelyet az Operaház kötelekében töltött Szamosi Elza, művészeti produkciója egyenletes, értékes, emelkedést mutatott. Különösen mint a Puccini-operák hősnője aratott sok nagy sikert. A „*Manon Lescau*” után a „*Pillangókisasszony*”, amelynek címszerepét a Budapesti időző illusztris szerző vezetésével tanulta be, valóságos diadal volt és a művész Puccini kérésére vállalkozott arra, hogy ezt a szerepet Amerikában is kreálja. Szamosi férjével, dr. Somló Sándor orvossal ki is ment és nagy feltűnést keltett a kis Cso-csoszán történetű alakjának, fájdalmas tragédiájának előadásával az amerikai operaszínházokban.

Több havi távollét után vissza térvé folytatta működését az Operaházban, ahol különösen *Saba királynője*, Mimi a „*Bohémélet*”ben, *Tosca* és a „*Nyugat lánya*” Mimmie-je voltak még híres szerepei. Időközben elvált férjétől és kiváló partnerének, Környey Bélának lett a felesége, akivel együtt ment a háború kitörése után Bécsbe. — Ezzel véget is ért Szamosi Elza művészeti pályafutása. Bécsben csak énektanítással foglalkozott és onnan visszatérve sem lépett többé színpadra.

A háború alatt Környeytől is elvált és két év óta Reiss József budapesti kereskedő neje volt. Csendes, visszavonult életet folytatott az utóbbi években, foglalkozott továbbra is énektanítással, de színházban már csak a nézőtérben volt látható, ahol gyakran megjelent. Ott volt minden nevezetesebb operaelőadáson. Szívbeteg volt és a kór végzett az utóbbi idők egyik legnagyobb művésznőjével.

HIREK

Meddig érvényes a papír egy és két lejes

Rövidesen kivonják a forgalomból.

Bucurestiből jelentik: A pénzügyminiszterium rendeletet bocsátott ki az egy és két lejes papírpénzek bevonásáról. A pénzügyminiszterium rendeletében közölte a pénzügyigazgatóságokkal, hogy mivel elegendő ércpénz van a papír egy és két lejesek beváltására, ezeket a címletű bankjegyeket augusztus elsején a forgalomból kivonják és azt közhivatal nem fogadhatja el többé fizetési eszközzül.

A Közlöny munkatársa érdeklődött a pénzügyigazgatóságon, a fiol kijelentették, hogy ilyen érteimű rendelkezés még nem érkezett ide. A napokban érkezett egy átirat, amelyben utasították a pénzügyigazgatóságot, hogy az ércpénzkészletet minél hamarabb hozza forgalomba, de ebben az átiratban a papír egy és két lejesek forgalomból való kivonásának pontos idejét nem közölték. Három és félmillió lej értékű ércpénz érkezett ide, amelynek még egyharmadrészét sem hozták forgalomba, mert kevesen jelentkeznek beváltásra. Az újabb pénzügyminiszteri rendelkezés után tehát mindenkinél érdeke, hogy egy és két lejes címletű papírpénzt százas csomagolásban, megragasztva, papírral átkötve és aláírással ellátva a pénzügyigazgatóságon átváltsa ércpénzre, mert a papírpénz forgalomból való kivonása előtti napokon előreláthatólag nagy tolongások lesznek a pénzügyigazgatóság pénztáránál.

Bulgária amnesztiát ad. Szófiából jelentik: A szobrane ma megszavazta az amnesztiát javaslatot az 1912. előtt elítélt katonai személyekre vonatkozólag. A szociálista párt a javaslat ellen foglalt állást. A vita folyamán a szociálisták óriási botrányt rendeztek, mire az elnök 31 szociálista képviselőt kizárt az ülésről.

Harc a magyarországi vasmunkások között. Budapestről jelentik: A vasmunkások szakszervezetében már hónapok óta nagy az egyenetlenség. Ugyanis a vasesztérgályosok testületileg kiléptek a vasmunkások szövetségéből és emiatt a bennmaradtak és a kiléptettek között úgy a szervezetben, mint az egyes gyárakban és műhelyekben állandó a torzalkodás. Tegnap a kispesti Hoffherr és Schirantz mezőgazdasági gépgyárban három ezer vasmunkás beszüntette a munkát. A sztrájkra az adott okot, hogy egy a vasmunkások szövetségéből kilépett munkás明珠ált egy bennmaradottat. A többi munkások erre követelték a támadó elbocsátását és mivel követelésüket a gyár igazgatósága nem akarta teljesíteni, rokonszenven sztrájkba léptek. A sztrájkot azonban rövidesen sikerült eisimítani.

A Maros áldozata. Ujaradon a Marosból kiögték Nyess János tizenéves fiu hulláját, aki két héttel ezelőtt ürdés közben fulladt bele a Marosba.

Alhir egy footballjátékos agyonlövéséről

Allítólag a curtici határőrség agyonlőtte volna Barabás cluji footballistát Aradon semmit nem tudnak a dologról

(Saját tudósítónktól.) Cluji és oradcamareai lapok azt a szenzációs hirt közlik, hogy Barabás Béla ismert nevű kitűnő footballjátékost, a Kolozsvári Victoria footballcsapat tagját az aradkörnyéki román-magyar határon a grancsárok agyonlőtték. Barabást — a lapok szerint — besorozták katonának, he is vonult, de azután megszökött Magyarországra. Később visszajött ismét Romániába és jelentkezett katonai szolgálatra. Szökéséért felelősségre vonták és az aradi várba csukták, mint vizsgálati foglyot. A várból Barabás ismét megszökött és ka-

tonaruliában Magyarország felé tartott, hogy átlépje a határt. Éjszaka akart átmenni, de a grancsárok észrevették és rákiáltottak. Barabás nem állott meg, mire a határőrök rálöttek. Az egyik lövés olyan szerencsétlenül érte a fiatal embert, hogy azonnal megölt. Holttestét beszállították az aradi katonai kórház hullaházába.

Érdeklődtünk a curtici határrendőrségnél és az aradi állomási rendőrségnél, ahol kijelentették, hogy hosszú hónapok óta nem fordult elő ilyen eset a határon. Nincs kizárva, hogy a szenzációs hír csak nyári kacsa és minden komoly alapot nélkülöz.

Beszűntették a Ruhr-vidéken a munkát. Berlinből jelentik: A Ruhr-vidéken, miután a bányák eladását megtiltották, ijesztően szaporodik a munkanélküliség. Ujabbban a hardeni bányatársaság öt tárnájában szűntették be a munkát.

Baj van a magasban.

Nem a városháza tornyán van a baj, sokkal magasabban. Ugyanis a csillagászok kisütöttek, hogy a Mars nevű ur, aki egyébként csillagi állást tölt be az égbolton, találkozni óhajt régi barátjával, Földanyánkkal és ezért augusztus 26-án 56 millió kilométerre megközelíti a Földet. Ez a közeledés — mert hiszen ez a csekély 56 millió kilométer igazán semmi az égbolton. — valóságos forradalmat idéz elő a világuirben. Ha a találkozás megtörténik, akkor formálisan beleütközik a hatalmas bolygó Földanyánk polgári erkölcsébe és ez veszedelmes precedenset képezhet. Bátorrágot vehet magának Jupiter ur is és ő is közeledhet a tiszteletben és becsületben megőszült Földanyánkhöz. Sőt még a fiatal, csinos Merkúr is állandóan itt lebzselhet körülöttünk, mit szólna majd mindholcz az égi világ. Hiszen ha ilyen futó ismeretségekre gondolt volna Anyánk, akkor éjjelenként gyáran összejöhett volna a földdal, amely vagy hatszáz ezer billió év óta itt lebzsel szomszédnyi közelségben. Holdvilágos estéken egész szép turbékolás folytatható volna le. De nem. A Földanya erkölcsös, ő nem akar tudni ilyen futó és csak minden ezer vagy ötszáz évben visszatérő lovagok futó viszonyáról. Ha a Mars mégis megpróbálkoznék azzal a közeledéssel, biztos lehet benne, hogy Földanyánk ilyen gorombaságokkal traktálhatja: mars innen Mars! Menjjen a sárgába!

Öngyilkosság szerelemből. Öcsanád községben a Marosból kifogták Girbiz Despot munkás tizenéves leányát, aki szerelmi bánatában követte el az öngyilkosságot.

Házasság. Boros Jenő mérnök Tolyó hó 15.-én délben tartotta esküvőjét az aradi minorita templomban Soós Margit urieánnyal.

Letartóztatott lilomti pró. Luca Moise timisoarei munkás tegnap becsalt egy nyolcéves kisleányt Zöldpázsit-ucca 16. szám alatti lakásába és ott erőszakos merényletet akart elene elkövetni. A gyermek segélykiáltásaira a szomszédok mentették ki Luca kezéből. A merénylet letartóztatták és beszállították az ügyészség fogházába.

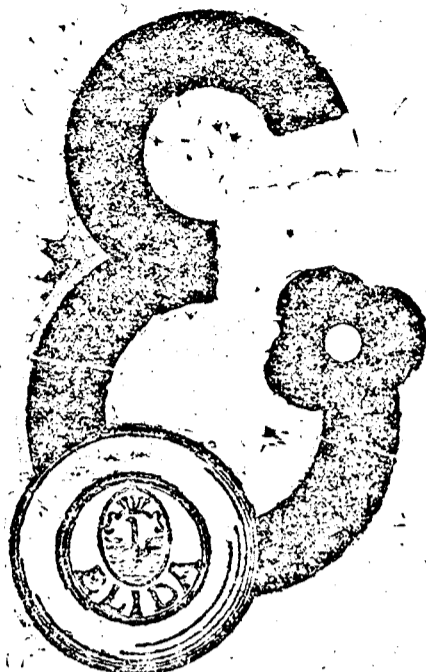
Sok a halálozás Aradon. Arad város lakosságának egészségügyi viszonyai az elmúlt — június — hónapban általában kielégítőek voltak; az egész hónapban mindössze 3 tifusz, 4 différia és 12 sarlachmegbetegedés történt. A születések száma 85, a halálozásoké 111, a halál oka 22 esetben tuberkulózis 20 esetben pedig agkori gyengeség. Házasságot 64 pár kötött. A kózkórházban 431 beteg volt ápolás alatt, kik közül 17 meghalt, 247 pedig elbocsátotta; a gyermekkórház 166 ápolója közül meghalt 11, elbocsátott 100, a női klinika és bábaképző 95 betege közül meghalt 1, 65 pedig elbocsátott. Az állami ambulátorium 333 beteget, a tüdőgondozó pedig 304 beteget kezel. A mentőkocsit június folyamán 40 esetben vették igénybe.

A pornográfia ellen. Brázy Emil, a timisoarei Toll és Tör hetilap főszerkesztője, Hollinger Ferenc nyomdász és Sajó Sándor raizoló ellen a timisoarei királyi ügyészség a Toll és Tör című riportlapban megjelent pornografikus képekért közszemérem elleni kihágásért megindította az eljárást.

Bismarck unokájának súlyos balesete. Berlinből jelentik: Bismarck Ottó, Bismarck unokája, aki német nemzetipárti képviselő, ma Bamberg-nél repülőgéppel lezuhant. Súlyos sebével a kórházba szállították.

A verés következtében megnemult. Néhány nappal ezelőtt Gerbon Jenő gyűlvész (temesmegyei) földművest vérbefagyva találtak szekerén az országuton. Beszállították a timisoarei kózkórházba, ahol megoperálták. Az operáció sikerült, de a földműves beszélőképességét elvesztette. A bevezetett csendőri nyomozás megállapította, hogy Gerbon régi haragosai Marosán Illés, Stoican János és Juci Mária verték meg. Marosánt letartóztatták és beszállították az ügyészség fogházába.

Media-szalámi a legjobb, mert kifogástalan minőségű. Vásárlásnál ügyeljünk a Media védjegyre, mivel minden rud ezzel van ellátva.

FÜRDŐSZAPPAN világhírű

Lloyd 2273

2653

Tolvaj cigányok. A pecicai (pécikai) csendőrség jelentése szerint, július 14.-én két cigány Petrescu János szemlaki háztulajdonos házába annak távollétében behatoltak s onnan nyolcezer lej készpénzt loptak el. A csendőrség a tolvajokat nyomozza.

A hölgyek csakis Rozsnyay-féle Serail-crémet használjanak.

Még mindig nem sikerült az eredeti Diana-hoz hasonló jószágú sósborszeszt gyártani, azért óvakodjunk az értéktelen hamisítványoktól és ügyeljünk a Diana névre.

Mezőgazdák Kereskedelmi Részvénytársaság (Arad) értesíti vevő közönségét, hogy a sofronyai „Purgly“-féle nemesített cukordinnye kicsinyben és nagyban állandóan kapható.

Béreljen Kerpel könyvtárában

Poloskairtást jótállás mellett helyben és vidéken vállal Lovas Károly, Arad, Str. Oituz III.

Akiknek terhes az élet

Agyonlőtte magát egy budapesti tőzsdés. — Meghalt a felesége után.

Budapestről jelentik: Ijabb Szentiványi József huszonkétéves tőzsdébizományos, régi és előkelő zsenri család sarja, öngyilkos lett. Kiment a citadellára és ott barátjai szemeláttára revolverrel föbelőtte magát. Barátai meg sem akadályozhatták tettében, olyan hirtelen történt az eset. A gyorsan előhívott segítség már nem segíthetett: Szentiványi József meghalt. Több bucsulevelet írt, a melyben azt hozza fel öngyilkosságának okául, hogy a tőzsdén tönkrement, ezenkívül még szerelmi bánata is a halálba készítette. — Egy másik tragikus öngyilkosság is történt Budapesten. Lovass Ferenc hetvenkétéves munkavezető, akinek négy hét előtt halt meg a felesége, tegnap kiment felesége sírjához és ott borotvával elvágta a nyakát. Hat gyermeke, maradt vissza, akikhez bucsulevelet írt. Ebben azt írja, hogy felesége nélkül nem bírja elviselni az életet, ezért ment a halálba.

Vilmos excsászár és a csángók

Németország volt uralkodójának visszaemlékezései a háborús Magyarországról

Budapestről jelentik: Knebel Miklós pápai kamarás, aki a magyar gyermeknyaralás hollandiai intézője, Doorn közelében tartózkodott. A napokban Jakobovits Valéria állami tanítónővel Maarbambankárnál Vilmos excsászárrel együtt vacsorázott. Vilmos császár porosz tábornagyi uniformisban volt, szétkefélt ősz bajusza jó viális kalsót kölcsönöz neki. Az excsászár behatóan érdeklődött a magyarországi viszonyokról.

— Ismerem Magyarországot és a magyar népet — mondotta Vilmos — és hiszem, hogy még rendbe jönnek ott a viszonyok. Ma is érdekelnek a magyarországi események és erős a meggyőződés, hogy Magyarország nem vesztett el. — Melegem emlékezett meg Csernoch hercegről, a

magyar katonákról, a magyarság vezetőiről, a magyar művészetről és kulturáról.

— *Mi van a csángókkal?* — kérdezte az excsászár — és elmondott egy epizódot, hogy amikor Brassóban járt, a csángók festői népviseletben vonultak fel előtte. Ezt a jelenetet még ma sem tudja elfelejteni. Akkoriban érdeklődött a csángó szó eredetéről és a brassói polgármester magyanezen, egyahogy megmagyarázta neki a csángók eredetét.

Vilmos császár búcsuzás közben kedves kérdéssel fordult a magyar vendégekhez, azt kérdezte tőlük, vajon csinálnak-e még Magyarországon pirosőjást? Igen volt a válasz, s a császár, mosolyogva távozott.

Büntársa volt a hannoveri tömeggyilkosnak

Felhajtó, aki vérdíjat követelt a szadista gyilkostól. — A rendőrség nyomozásának megdöbbentő részletei.

Berlinből jelentik: A bestiális szadista-gyilkosnak Harmannak további kihallgatása során mind nyilvánvalóbbá vált, hogy az elve temült gyilkosnak büntársa is volt Grans János személyében, akinek bűnössége mindenáron kétségtelenül bebizonyosodott. Ez az alighuszonhárom éves kereskedő néhány év előtt együttlakott Harmannal, s rendszeres foglalkozása az volt, hogy lakótársától poton pénzért ruhadarabokat vásárolt és adott el, olyan ruhadarabokat, amelyeknek eredetét rendszerint homály fűdte, s rendszeren utólsó, feltett kímcsel voltak a pályaudvarok körül lézengő munkátlanoknak és hajléktalannak. Grans különben — mint a rendőrnnyomozás kiderítette — lopásért, betörésért, tulajdon elleni vétkekért több ízben büntetve volt már. Több fontos jel és bizonyíték arra mutat, hogy Harmann különböző gyilkosságainak tulajdonképeni előidézője inkább Grans volt, mint az alapjában véve meglehetősen intelligens Harmann. Grans volt a felhajtó, ő vitte Harmannhoz az áldozatokat, hogy a szerencsétlen betegidegész ember kielégíthesse természetellenes vágyait, s ugyanezkor kerítő-jutalom vérdíj címén valóságos megrendelte Harmannal a különböző ruhadarabokat, s így, a maga rusztikus, erőszakos természetével szinte ráosztokálta a gyilkosságokra Harmannal, akinek ezek a rémtettek különben is valószínűleg élvezetet szereztek. A rendőrség e szörnyűséges börtölműködés után még nagyobb eréllyel folytatja a nyomozást, hogy most már teljes világosságot derítsen a megdöbbentő gyilkosságsorozat minden részletére.

MOZI

xx „A szent sulpicei koldusnő“ című izgalmas és nagyszabású film-drámát vetíti ma estétől kezdve az aradi Marosparti mozgóképszínház. A modern és kivitelben elsőrangú film első részét csütörtökön és pénteken, a második részt szombaton és vasárnap mutatja be a mozgóképszínház. A két részből álló, tizenhárom felvonásos filmet Montépin Xaver híres regénye után készítették és a főszerepeket a leghíresebb francia filmművészek, a párisi „Comedie Francaise“ tagjai játsszák. A francia filmremek más városokban felemelt helyarákkal került bemutatásra és ennek dacára zsúfolt házakat vonzott. Az aradi Marosparti mozgó azonban rendes helyarákkal játsza ezt a filmszármazékot is. Jegyeket előreváltani délelőtt 10-től 12-ig és délután 4-től 6-ig a Weinberger cipőüzletben és este hét után a mozi pénztáránál lehet. Esős idő esetén a jegyek a marospartira érvényesek.

xx Marco, az erőember címen érdekesítő filmet mutat be szombaton és vasárnap az Uránia mozgószínház.

xx Ma, csütörtökön vetíti először az aradi Apolló mozgószínház az utóbbi idők legkacagiatóbb filmjének: Fattynak nem akad párja. — A kép főalakja a kövérségről és egyszerű humoráról ismert Fatty, aki sehogysem tud asszonyt kapni. Fatty hódító kövérségében a legtragikusabb bohóc; mindig halálosan komoly és mindig nevetnek rajta. Szünet nélkül kacaj és hangos fetszés kíséri ezt a legutóbbi pompás alakítását. A kiváló film pénteken és szombaton is műsoron marad.

NYILTÉR.
E rovat alatt közlőtekért nem vállalunk felelősséget.

Azon mennyasszony!
ki háztartási cikkei nem „Radio“ technikai és háztartási áruházban
Arad, Str. Mojlannu (Forray-u.) 14
vásárolja, nem lesz boldog asszony...
Acél-, alumínium-, fa- keféarukban, zománcedényekben legolcsóbb bevásárlási forrás. 4064

Köszönetnyilvánítás.
Mindazoknak, kik felejtetetlen jó férjem
Simon János
temetésén résztvettek, koporsójába virágot helyeztek, részvétet kifejezésével, mély bánatunkat enyhíteni igyekeztek, ezúton mondok hálás köszönetet.
4057 Szv. Simon Jánosné.

Arany-érmét tárgyak beváltása legmagasabb áron Aradon a Lutheránus-templom mellett Reiner órá-ékszerésznél.

Csodás hatású aroszépítő és finomító a Földes-féle Margit és Madeline orome.
Előbbi nappal, utóbbi éjjeli használatra. Eltűntet szepőket és májfoltokat, atkákat (mitesser) ráncokat és redőket. Az aró pár napi használat után fide, hamvas rózsás lesz, aróisszatlanságok eltűnnek. Zsíros aron hölgyeknek és uraknak ajánlunk H E L A C I T O E. Minden nap használatra MARGIT-SZAPPANT és MARGIT-PUDERT.
Dr. Földes gyógyszerár Arad

Dr. Szegő Kálmán szanatóriuma 420 Abbaziában.
Erősítő-, edző- hiszáló, diét-kurák. Rhythmus szabalevegő gyógytorna. Gyermekek 7 éven felül kísérlet nélkül is felvétetnek.

340 drb. elsőrendű uradalmi hiszálás
4042
Thomas Binder & Schöne & Zekelli Mediasch
serlés
(páronként 800 kgr.) július hó végével
eladók

KÖZGAZDASÁG

2.50 a lej Zürichben, Párisban a lej 8.90

A lej újabb emelkedése a világpiacon

(Saját tudósítónktól.) A mai nap pénzügyi eseményét a lej újabb magyarországi emelkedése képezi. A két napon át tartó 2.40-es árfolyamról a lej a mai zürichi nyitásban 2.50-re emelkedett és ezt az árfolyamát a zárásban is megtartotta. Párisban a lej tegnap 9-es kurzuson zárult, a mai nyitásban visszament 8.90-re. A devizapiacot a lej emelkedésének hatása még nem volt érezhető. A devizárak szilárdak voltak és paritás felett mozogtak.

HELYI VALUTAÁRAK. (Július 16.) Francia frank 12, svájci frank 41.15, dollár 222, dinár 2.75, szokol 6.75, lira 975, angol font 985. **Kifizetések:** Budapest 375, Bécs 320, Prága 6.72, Zürich 41.10, Milano 9.70, London 980, Páris 1190, Newyork 223, Belgrád 2.70.

ZÜRICH NYITÁS. (Július 16.) Amsterdam 207.25, Newyork 548, London 2395, Páris 28.37.50, Milano 23.60, Prága 16.20, Budapest 0.0070, Belgrád 6.50, **Bucures** ti 2.50, Bécs 0.0077.50.

ZÜRICH ZÁRLAT. (Július 16.) Amsterdam 207.25, Newyork 548, London 2396, Páris 28.27.50, Milano 23.62.50, Prága 16.25, Budapest 0.0068, Belgrád 6.45, **Bucures** ti 2.50, Bécs 0.0077.50.

BUCURESTI TÖZSDEZÁRLAT. (Július 16.) **Kifizetések:** Páris 11.50, London 955, Newyork 219, Milano 9.45, Zürich 40, Bécs 0.0030.75, Prága 6.50. **Valuták:** Napoleon 780, léva 1.50, török lira 1.15, angol font 980, francia frank 11.70, svájci frank 41, lira 9.90, drachma 4, dinár 2.60, dollár 220,

osztrák korona 0.0033, magyar korona 0.0029, szokol 6.70.

BUDAPESTI ÉRTEKTÖZSDE ZÁRLAT. (Július 16.) Magyar Hitel 572.000, Osztrák Hitel 164.000, Salgó 575.000, Rima 139.000, Ganz Danubius 3.225.000, Köszén 3 millió 140.000, Szlavonia 85.000, Keresk. Bank 1.265.000, Schlick 70 ezer, Cukor 2.500.000, Csáky 17 ezer, Ofa 565.000, Hazai Takarékp. 3.700.000.

— A román-osztrák egyezmény aláírása. Bucuresből jelentik a Bécsben megkötött román-osztrák egyezmény hat pontjának aláírása néhány napon belül megtörténik.

— Az osztrák-magyar bank likvidálása. Bucuresből jelentik: Az osztrák-magyar bank likvidálása július 18.-án kezdődik Bécsben. Romániát ezeken a tárgyalásokon Eftimiu Antonescu fogja képviselni.

— Csődeljárás egy aradi börtérkedő ellen. Klein Sándor aradi börtérkedő ellen az aradi törvényszék cégbírósa elrendelte a csődeljárás megindítását, amely a mai napon jogerőre emelkedett. Klein ismeretlen helyen tartózkodik és tartózkodási helyének kiderítésére megindult a nyomozás.

— Rablótámadás egy vonat ellen. Galacból jelentik: A csernovizgalaci vonat a nyílt pályán rablók támadták meg és több utast, köztük a galaci városi pénztárnokot súlyosan megsebesítették.

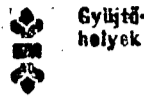
Cenzurat: Prefectura Judetului.
A szerkesztésért felelősen: **KAROLY SANDOR**
felel.

Különleges gyermekfelvételek, női- és férfi portráit, levelezőlapok, utólevélképek a legmodernebb kivitelben készülnek

Bernstein photo-salonjában ARAD, (új Neuman-ház)

Figyelmeztetés! Utlevél, vizum ügyekben legelősebb,

Weiss Dávid Arad, Str. Mărășești Kossuth-u. Az államrendőrség mellett.

LOBL Hirlapiroda Arad, Apollo mozival szemben. :: Ecco ford. iroda, Weinberger cipőüzlet, Meisl és Adler divatüzlet, Arad

Apró hirdetések.

TUDNIVALÓ AZ APRÓHIRDETÉSEKRŐL: Az apróhirdetések díját szavak szerint számítjuk. — Minden szó hirdetés ára hétköznap 2 lej 50 bani, vasárnap 3 lej. — Vastagabb betűvel 5 lej illetve 6 lej. — A vastagabb betűvel kívánt szavakat aláhúzással kell jelezni. — Hirdetéseket délután 5 óráig vesziünk fel. — Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. — A legkisebb hirdetés ára 10 szög hétköznap 25 lej, vasárnap 30 lej. — A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amelyik tartalmánál fogva eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa.

Levelezés.

Két fiatal banktisztviselő ismeretség céljából levelezési eszmecsere folytatna két intelligens, FELTÉTLÉSEN urilánnyal. Leveleket „Először és utóljára” jelgére az Aradi Közlöny kiadóhivatalába kérik.

Alkalmazás.

SAKÁCSNŐ ÉS SZOBALÉANY urisá-ládkhoz jó bizonyítvánnyal augusztus 1-re felvétetik. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 500

HILÉET kívárró nőket keresek. Cimek az Aradi Közlöny kiadóhivatalába kérek. 4059

MINDENES főzőnőnek ajánlok. Cimeket az Aradi Közlöny kiadóhivatalába kérek. 4060

HÁZVEZETŐNŐNEK menne jobb nő, vidékre is megy. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 4053

KOMOLY, szorgalmas leány papírszakmából felvétetik. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 4056

LAKATOS segédet felvesz Pécska-szent tamási gazdaság. Cim Sándor hirlapiroda Arad. 10.095

RAKTÁRNOKI, felügyelői, pénzbeszedői, vagy egyéb bizalmi állás betöltésére vállalkozik kaucióképes, nyugdíjas vasutas. Cim Wallinger hirdetőjében Arad. 15.069

IDŐSEBB nő gyermekek mellé ajánkodik izr. családhoz. Németben periekt. Cim Wallinger hirdetőjében Arad. 15.069

GYERMEKEK mellé vidékre ajánkodik jóravaló nő. Cime Wallinger hirdetőjében Arad. 15.069

Lakás.

BUTOROZOTT szobát keres intelligens fiatal ember esetleg teljes ellátással. Aiánlatokat „Szolid” jelgére Sándor (vált Kelet) hirlapirodába kérek. 10.095

KÜLVÁROSI lakásomat ráízetéssel elcserélném belvárosival. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 4063

Vétel és eladás.

NEGYVENKÉT körjáráthoz vasszerkezetet keresünk megvételre. Eladó egy dasztógép és egy pogácsadaráló. Szentiványi és Deák Tmca. 4052

KÜLÖNBŐZŐ festmények helyszüké miatt olcsón eladó. Cim Wallinger hirdetőjében Arad. 15.069

IRÓASZTALT és egyéb földi berendezést keresek megvételre. Aiánlatok „Jókarban levő” jelgére az Aradi Közlöny kiadóhivatalába kérek. 10.095

Legmagasabb árakat fizet briliáns, arany és ezüst tárgyakért

Hirsch Jenő órák Arad, Strada Metianu (Forray- és Rákóczy-ucca) sarok. 3786

Butorokat részletre kedvező fizetési feltételek mellett, **Garai Károly** 3261 beszeresztető

butor raktárából. ARADON, Calea Banatului (Asztalos Sándor-u.) 5/12.

Bádogos

és vízvezetési munkákat, javításokat, fedélfestést, felelőség és szolid árak mellett vállal

Ermesz

bádogos, ARAD, Mărășești No. 12. (Kossuth-u.) 4055

EBÉDLŐ és összekötő valódi perzsaszőnyegek, régi, iverre festett képek, régi olajfestésű képek, antik poharak, festmények, majolika tálak, fotelek, orvosi műszerszekrény, márvány mozdó, tükrök, ebédli kredenc, paplan, briliáns gyűrű, arany mellék, asztalok, antik szekrény, csillárok, scheslon, scheslon-terítő, disztárgyak, poharak, 6 személyes étkező service, stb. eladók. Arad, Str. Consistorului 12. (Batthyány-ucca) I. em. jobb. 1000

GYERMEKKOCSI kitűnő állapotban, magaz. fehér, nikkelezett alvázu, gummikörök, előnyösen eladó. — Cim Arad, Bulv. Regina Maria 9, új Neuman-ház, II. emelet, baloldali, sarok. 4065

PERZSA és egyéb szőnyegeket, butorokat, antik tárgyakat, ezüstműt, féher-neműt, kézműmunkát, festményeket, disztárgyakat bizományba veszek. Arad, Strada Consistorului 12. (Batthyány-ucca) I. em. jobb. 1000

VESZEK nyers BORKÖVET és préselt seprűt kisebb és nagyobb mennyiségben. Altmann Samuel Oradea-Mare Sirul Cerbilor 23. 3929

EGY komplett, sütet tölgy tömör hálószoba látor és egy madáriavor-betűtes világos kőrös leányiszobabutor előnyösen eladó. Arad, Strada Eminescu 6. I. em. 5. 4050

Ezüst tárgyakért

ékszerekért, törmelék arany és ezüstért, műfogakért **igen magas árakat ilzet KUN JÓZSEF ékszerész Arad, Bulv. Regina Maria**

Értesítések.

KIADÓ egy üzlethelyiség textil berendezéssel együtt, iroda, 2 hozzávaló szobával. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 4012

RAKTARHELYISÉG azonnali eladó Aradon a főuton. Ugyanott nagy tetelethelyiség májusra. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 4066

Oktatás.

ROMAN, FRANCIA órákat adok. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 3954

Különféle.

MÁRCU Anna városi okl. szülésznő Clujon (Kolozsváron) elöttölt 3 évi gyakorlat után Aradon. Strada Corneli Popescu 23. sz. alatt letelepedett. 4062

Eladó házak, üzletek legelősebban Aradon WALLINGER-iroda utján vehető k.

Friss hal

csüförtök délutántól kapható **Lutwak József** cégnél, Arad. Ugyanott uradalmi fajdinye állandóan kapható. 4058

Fürdőre utazó közönség figyelmébe!

Menetértési mérsékeltebb fürdőjegyek érkeztek. **CFR.** városi menetjegyiroda, Arad, Str. Bariutu 3. (Rákóczy-ucca). 3998

Ghioroc--Minisem

3 kat. hold szálló két kolnával, teljes felszereléssel a ghioroci 18-as megállónál, **terméssel együtt ELADÓ.**

Bővebbet Arad, Cuza Voda No. 33.

Évi 65.000 Lejt jövedelmező

üzletes sarok bérház a belvárosban. átvehető 3 szoba, fürdő, eseléd-szobás lakással eladó. Megbízott URANUL-iroda Arad, főpostával szemben. 16.039

Azonnal átvehető

3 szoba, zárt folyosó, konyhás, lakásos ház a külváros elején, nagy udvar és gyönyörű gyümölcsös kerttel 260.000 lejért eladó. Megbízott URANUL-iroda Arad, főpostával szemben. 16.039

Szines nyomtatványokat,

Etiquetteket, szines plakátokat, üzleti nyomtatványokat a szokásosnál szebb kivitelben készít

INGUSZ nyomda

ARAD, Str. Garagiale (Csiky Gergely-u.) 7—15. Telef.: 677.

3—20 holdas szőlők

gyönyörű kolnával, felszereléssel, villanyos mentén olcsón eladó k. Bővebbet: WALLINGER-irodában, Arad, Földes-patika átellenében. 15070

Üzlethelyiség átadó

átköltözés miatt a belváros legjobb helyén, kitűnően bevezetett vállalaté

Cim: Sándor hirlapiroda, Arad.

Figyelem!!

Komplett politurós háló, ebédli, börgarnitura, antik ruhaszekrények, tükrök, szőnyegek, varrógép, egytömegben, vagy külön-külön lesznek eladva a legőb- bet igérenék Arad, Strada Garagiale (Csiky Gergely-ucca) 19. számú házban. Bővebbet Wallinger-irodában Arad.

Gyermek-kocsik

legfinomabb kivitelben legelősebban kaphatók. Mindennemű gyermek-kocsi javításokat, gumizást, fedélfestést, fényezést vállalunk. 3937

Gyermek-kocsi-üzem

Arad, Str. Simona Balint 19. (Dessewffy u.)

Autó-henger

köszörülést, mágnes javítást és autogénhegesztést **ju-tányos árért vállal:**

Lammert si Comp.

autogarage, Arad, Calea Saguna 40—42. (Varjassy Lajos-ucca). 1567

Nagy padlást

vagy szint keresek a külvárosba **bérbe.**

OPPENHEIMER

sórraktár Arad, Str. Eminescu 15.

Legkitűnőbb szalámi a „Media” védjegyű
mert kifogástalan minőségü.
Eladó minden jobb fűszer és esemege üzletben.
Képviselet:
Hisztele János, Arad.

SZEGFÜ ARAD
Luther-tér
Telefon 111.
írógépváhatat
állandóan nagy választék új és használt
ROYAL, UNDERWOOD
és egyéb gépekben.
Erdély legnagyobb
írógépjavitóműhelye és kellekraktára